

Curtea de Conturi: Managementul riscului la inundatii se confrunta cu lipsa de personal specializat

Capacitatea infrastructurii de protectie împotriva inundatiilor în România este afectata semnificativ, atât în ceea ce priveste prevenirea riscului de inundatii, cât si în perspectiva limitarii efectelor produse de acestea pe teritoriul tarii, releva un audit al performantei realizat de Curtea de Conturi la entitatile responsabile cu gestionarea riscului la inundatii.

Potrivit sursei citate, în perioada 2014 - 2021, au fost centralizate pagube produse de evenimente hidro-meteorologice periculoase în suma totala de 8,848 miliarde de lei, însa, lipsa unei metodologii unitare la nivel national, de evaluare a pagubelor în urma producerii unor situatii de urgenta, conduce la posibilitatea ca valoarea financiara totala a pagubelor sa nu reflecte realitatea, cu implicatii în valoarea sumelor alocate de Guvern din Fondul de interventie la dispozitia Guvernului si din Fondul de rezerva bugetara la dispozitia Guvernului.

Datele analizate de auditorii publici externi arata ca sistemul de protectie împotriva inundatiilor nu este complet functional din cauza insuficientei resurselor financiare, umane si materiale alocate. Aceasta situatie a condus în timp la o întretinere necorespunzatoare a infrastructurii pentru protectia împotriva inundatiilor, precum si la nefinalizarea unor obiective de investitii începute în urma chiar si cu 30 de ani, subliniaza analiza Curtii de Conturi, remisa miercuri AGERPRES.

Institutia precizeaza ca mai mult de jumatate din cele 2013 baraje existente la nivel national functioneaza fara autorizatie (809) sau au autorizatia de functionare în conditii de siguranta expirata (221).

"Inexistenta unei autorizatii de functionare în conditii de siguranta nu implica si avarierea implicita a acestor lucrari în cazul unor inundatii, procesul de autorizare/reautorizare fiind unul continuu, însa barajele care nu beneficiaza de lucrari de întretinere si reparatii, aflate într-o stare accentuata de degradare, abandonate sau cu probleme la echipamentele hidromecanice pot reprezenta pericol la viituri, în functie de starea acestora, cu riscul unor accidente cu efecte negative asupra sigurantei populatiei si bunurilor din zona", mentioneaza Curtea.

În cazul digurilor de aparare împotriva inundatiilor nu exista nicio autorizatie de functionare în conditii de siguranta, una dintre cauze fiind lipsa atestarii expertilor care sa evalueze starea de siguranta în exploatare a acestora. De altfel, lipsa acuta de specialisti în domeniul hidrotehnic conduce la imposibilitatea aplicarii, conformarii si respectarii în integralitate a masurilor si responsabilitatilor privind evaluarea starii de siguranta în exploatare, verificarea respectarii exigentelor de performanta referitoare la siguranta si comportarea în timp a constructiilor.

În domeniul elaborarii si omogenizarii normelor privind asezarile umane, inclusiv pentru zonele expuse la inundatii, au fost întreprinse actiuni semnificative, însa activitatea privind verificarea modului de respectare a acestor norme este afectata de numarul redus de personal cu atributii de control în acest domeniu.

Valorificarea hartilor de hazard si de risc la inundatii la nivelul unitatilor administrativ teritoriale, prin includerea în documentatia de amenajare a teritoriului, în scopul adoptarii unor categorii de masuri pentru managementul riscului la inundatii nu este una eficienta. Numai 438 de unitati administrativ-teritoriale au finalizat aceste demersuri importante în vederea respectarii regimului de constructii în zonele inundabile si evitarii constructiei de locuinte si de obiective sociale, culturale sau economice în zonele potential inundabile, astfel încât sa se previna pagubele potientiale generate de inundatii.

În ceea ce priveste interventia în timpul inundatiilor, auditul a retinut ca, la nivelul entitatilor auditate este

organizat sistemul de management al situatiilor de urgenta si se asigura coordonarea tehnica de specialitate a actiunilor operative la nivel national. Cu toate acestea, pot interveni dificultati în ceea ce priveste operationalizarea acestor sisteme generate fie de inexistentă unei infrastructuri eficiente privind comunicarea interna si interinstitutionala, fie de colaborarea defectuoasa între autoritati. Un rol esential în asigurarea activitatilor specifice si functionarea sistemului de management al situatiilor de urgenta în conditii de eficacitate îl reprezinta personalul specializat în domeniu, insuficienta acestuia sau gestionarea unor sarcini multiple putând crea dificultati în derularea operatiunilor aferente unor inundatii de amploare.

În cadrul auditului s-a constatat faptul ca entitatile auditate se confrunta cu o lipsa acuta de personal specializat (din domeniile hidrotehnic/constructii, personal de control, personal operativ), în strânsa corelatie cu numarul obiectivelor si complexitatea masurilor de întreprins.

Procesul de evaluare a efectelor inundatiilor se bazeaza pe informatiile transmise de catre comitetele locale pentru situatii de urgenta si de ceilalti detinatori de lucrari. O comunicare greoaie cu autoritatile locale sau cu celelalte institutii cu responsabilitati pe domenii de competenta poate conduce la imposibilitatea evaluarii pagubelor într-un timp util care sa permita masuri urgente de refacere si reabilitare.

Printre recomandarile formulate de Curtea de Conturi cu prilejul misiunii de audit al performantei se afla: analiza si redimensionarea, daca este cazul, a structurilor de personal în strânsa corelatie cu complexitatea masurilor, actiunilor si tintelor stabilite în cuprinsul Planului de actiune pentru implementarea Strategiei Nationale de Management al Riscului la Inundatii; actualizarea cadrului legal; intensificarea actiunilor de prevenire si pregatire a autoritatilor si populatiei si asigurarea de resurse financiare adecvate si oportune pentru investitiile în sistemul de aparare împotriva inundatiilor.

Misiunea de audit al performantei a urmarit evaluarea eficientei si eficacitatii programelor, actiunilor si masurilor întreprinse pentru prevenirea riscului de inundatii, raspunsul si refacerea dupa efectele produse de acestea pe teritoriul României, în perioada 2014-2021.

În cadrul misiunii a fost analizat modul în care Ministerul Mediului Apelor si Padurilor, în calitate de autoritate responsabila cu rol principal, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Dezvoltarii, Lucrarilor Publice si Administratiei, în calitate de autoritati responsabile cu rol secundar si Agentia Nationala "Apele Române" si-au desfasurat activitatea potrivit responsabilitatilor specifice în domeniul managementului riscului la inundatii.